Nr. 143. **Piątek, 21. grudnia 1928.** **Poznań.**

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok X. **Rynek Budowlany: Rok I.**

UNIA TOW. AKC.

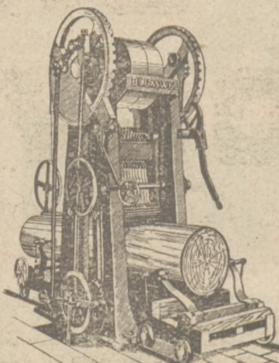
Zjednoczone Fabryki Maszyn

oddz. **C. BLUMWE i SYN**

BYDGOSZCZ

✦

Prospekty i kosztorysy bezpłatnie
Na żądanie wizyty inżynierów!

SPŁATY DŁUGOTERMINOWE.

TRAKI

Najnowsze konstrukcji
Najwyższej wydajności
Do 100 m³ dziennie

WSZELKIE MASZYNY DO OBRÓBKI DRZEWA 275

Radioaparaty

na spłaty 6-ciu miesięczne:

1 lampkowy zł 40,—
2 „ „ 90,—
3 „ „ 100,—
4 „ bardzo selektywny elimunijący stację miejscową „ 160.—
luksusowe wykonanie „ 250,—

Oraz głośniki i wszelkie części do samobudowej aparatów poleca w wielkim wyborze i po przystępnych cenach

WITOLD STAJEWSKI, Poznań
1521 Stary Rynek 65

Cenniki bezpłatnie.

J. APPEL, Handel drzewa
Katowice Polski G. Śl.
SPECJALNOŚĆ:
Sosn. materjał stolarski
Olchy do łuszczenia
Olchowy materjał tarty 1565

Dostarczamy 847
w ładunkach wagonow.

materjały budowlane stolarskie i kołodziejskie we wszelkich grubościach deski i bale sosnowe
„ „ dębowe
„ „ bukowe
„ „ jesionowe
„ „ brzozowe
„ „ klonowe
„ „ grabowe itd.

Mamy też wyżej wymienione materjały suche stale na składzie. Przyjmujemy również zamówienia na dostawy dla większych budowli, fabryk mebli i maszyn podług podanych rozmiarów. Na życzenie służymy odpowiednimi ofertami.

„HURTOWNIA DRZEWNA" T. z o. p.
Poznań
ul. Strzelecka 15
Telefon 2014

KUPUJE I SPRZEDAJE

materjał stolarski budowlany i dla kołodzieji w stanie tartym i okrągłym, z iglastego i liściastego drzewa każdego rodzaju.

LEON ŻUROWSKI

Skład drzewa i obróbka POZNAŃ, ul. Raczyńskich 3/4. przy placu Bernardyńskim. Telefon 10-87. 522

Na sprzedaż! **maszyny tartaczne na rozbiórkę amianowicie:**

1 trak pionowy szer. ramy 60 cm.
1 trak horyzontalny,
1 wahadłówka,
2 cyrkularki,
1 szpundówka,
1 heblarka oraz 1 dynamo 12 konny

Wszelkie maszyny pochodzą z Fy. C. Blumwe & Syn i są w dobrym stanie, obejrzeć można takowe każdego czasu w Białośliwiu pow. wyrzyski.

Zgłoszenia proszę skierować pod adresem

Paweł Kukliński, tartak parowy, Gniewkowo pow. Inowrocław. 1578

Drzewostany i okrąglaki sosn. i bukowe

głównie jednakże sosnowe kupuje stale

ARTHUR AREND, tartak parowy Bydgoszcz, Błonia 5
1197 Telefon 1359

JAN DOMERACKI, budowniczy

1218 Telefon nr. 16-67 **POZNAŃ** Wały Jagieły 4/6

Tartak parowy w Sierakowie, pow. Międzychód

Poleca: materjał tarty, kantówkę, deski podłogowe itd.
Kupuje: drzewo okrągłe do tarcia.

Specjalność: 1341

Artykuły kanaliz. i sanitarne, przybory instalacyjne, armatury mos. do wody, pary i gazu

LISIEWICZ & Ska, Poznań,
ul. Żydowska 2/3 — Tel. 3562.

Leo Goldstein 1567

komisja drzewna,

Katowice G.-Śl., Marszałka Piłsudzkiego 28, Telefon nr 206

poleca się do zakupu i sprzedaży drewna kopalnianeo, drewna okrągł., podkładów, miękkiego i twardego materjału tartego wszelkiego gatunku.

DESKI i BLOCHY

sosnowe odziomkowe i czubkowe **niesówkowe**
dębowe, grabowe, bukowe, jesionowe, klonowe, brzostowe, brzozowe, olchowe,
734 **deski podłogowe,**
kantówki, łaty, szalówki, deski obrzynane oraz wszelkie inne materjały drzewne

poleca po cenach bezkonkurencyjnych

Kaź. Gorgolewski i Ska
Skład drzewa
Poznań
ulica Mostowa nr. 17a

Potrzebuję 944

do natychmiastowej dostawy:

szczapy brzozowe od 14 cm. wzwyż
wałki olszowe 1 i 2 mtr. dług. od 7 cm wzwyż.

Oferty z dostawą franko wagon

przyjmuje

J. KRZYŻANOWSKI - EXPORT DRZEWA
Poznań, Św. Marcin 39. tel. 17-41

Skórki surowe

lisy, tchórze, kuny, wiewiórki, wydry, zające i wszelkie inne **kupuje** i płaci ceny dzienne firma 1570

SZUWART i ANDRZEJEWSKI
Poznań, M. Garbary Nr. 7.
Tel. 28-43 Tel. 28-43

Nr. 143. **Piątek, 21. grudnia 1928.** **Poznań.**

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok X. **Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki.** **Rynek Budowlany: Rok I.**

PRZEDPŁATA na styczeń 1929 roku wynosi w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złote. Na pocztach 6,45 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 7,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO I BUDOWLANEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
DRUKARNIA: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

Słów kilka o podatku od obrotu i podatku majątkowego od lasów.

Doradca finansowy przy rządzie polskim p. Charles S. Devey w swem ostatnim kwartalnem sprawozdaniu poruszył kwestję podatkową, wyrażając pogląd, że system podatkowy w Polsce posiada braki, jakie należy usunąć drogą jego rekonstrukcji.

Wysokość stawek rozmaitych świadczeń na rzecz Skarbu Państwa, czy to w postaci podatku przemysłowego, czy majątkowego względnie obrotowego jest już obecnie doprowadzona do najwyższej linji zdolności płatniczej obywateli. Dalsze przyciśnięcie śruby podatkowej może wywołać dalekoidące konsekwencje w obecnych warunkach naszego życia gospodarczego.

Zanim przejdziemy do omawiania sprawy podatku majątkowego od lasów, zatrzymamy się przez chwilę na płaszczyźnie rozważań w materji podatku od obrotu.

Odrazu należy podkreślić, iż to obciążenie posiadało rację w okresie „markowym", kiedy przemysłowiec drzewny, sprzedając swą produkcję, zarabiał przez doliczenie pewnego procentu do ceny zakupu tytułem swego przedsiębiorstwa.

Wówczas to podatek od obrotu, mający na celu obciążenie tego inflacyjnego zysku, był gospodarczo uzasadniony. A jakiż cel ma on dziś? W dobie obecnej zyski inflacyjne wszak nie istnieją. Przemysłowiec drzewny, wykupując swój weksel, opiewający na dłuższy lub krótszy termin, musi uiszczać co do wartości, zupełnie to samo do czego się zobowiązał, a zatem podatek od obrotu wypada mu realizować z innego źródła dochodu.

Czy za utrzymaniem go mogą przemawiać względy fiskalne? — Nie.

Trzeba bowiem oprzeć się na przeświadczeniu, że polityka finansowa Państwa, znajdując źródło dochodów w źle skonstruowanych i gospodarczo nieuzasadnionych podatkach, wprowadza jednocześnie do swego organizmu destrukcyjny bakcyl, przedstawiający wielkie niebezpieczeństwo dla całokształtu życia gospodarczego kraju.

Cóż z tego, że odnośne czynniki państwowe ujawniają (ostatnio silniej) tendencję ku reformie systemu podatkowego, kiedy w tym względzie, prace trwające już od kilku lat, nie przynoszą owocnych rezultatów po myśli postulatów płatników.

Z kolei — kwestja podatku majątkowego od lasów. W kołach zainteresowanych utrzymuje się pogląd, że w miarodajnych sferach zagadnienie tego podatku jest rozpatrywane pod kątem widzenia politycznych przesłanek z krzywdą tak dla interesów Państwa jak i dla płacących. Zresztą twierdzenie to rozszerza się na cały system podatkowy, co ma być (rzekomo) podłożem jego braków i błędów.

Zbyt daleko odbieglibyśmy od zasadniczej myśli niniejszego artykułu, gdybyśmy ruszyli tym torem interpretacji. W sprawie podatku majątkowego stoimy z właścicielami lasów na jednej platformie uzasadnienia niewłaściwości zastosowania projektu stałego obciążenia tego rodzaju, a to z tego względu, ponieważ sprzeciw ich posiada dużo słuszności, co wymaga bliższego zapoznania się z nim.

Projekt wprowadzenia stałego podatku majątkowego od lasów, przewiduje stawkę, wynoszącą 4—5 proc., przytem ma ona obowiązywać zarówno gospodarstwa leśne i rolne. Już z uwagi na rażącą różnicę, jaka ujawnia się w skali rentowości objektów leśnych i rolnych, (zasadniczo renta z lasów stanowi przeciętnie połowę renty majątków rolnych) należy uznać za niesprawiedliwe obciążenie w jednakowej mierze te duże dziedziny gospodarcze.

Przytem lasy prywatne są już obarczone podatkiem w formie daniny lasowej, która w gruncie rzeczy jest odpowiednikiem podatku majątkowego, (por. wyw. ref. wygłosz. na walnem zebr. właść. lasów, „R. D. i B." Nr. 141) która pobrała za 1923—1933 r. 30 proc. drzewa użytkowego, zatem dopiero etaty rębne 1933—34 r. będą wolne od niej i wtenczas byłoby rzeczą wytłumaczoną, obłożenie lasów nowym ciężarem świadczeń, w formie podatku majątkowego.

Ustawa o stałym podatku majątkowym od lasów ma podobno obowiązywać już w tym roku i już teraz można przewidzieć jakie będą praktyczne skutki tej koncepcji. Danina lasowa za okres dziesięciolecia obniża dochodowość lasów do połowy, wprowadzenie zaś dodatkowo omawianego podatku, da nieuniknione efekt, jaki przyjmie formy deficytu, szczególnie zaś silnie wyrazi się on tam, gdzie objekty opłacają progresję przy podatku gruntowym.

Zdaniem zainteresowanych sfer (pogląd zrzeszenia właścicieli lasów), nadmierny fiskalizm podatkowy, zabierający cały dochód, musi w zasadzie zniweczyć wszelkie, nawet najostrzejsze środki ochronno-leśne; odegra on rolę oliwy dolewanej do ognia—nadmiernych wyrębów, ognia, tłumionego obecnie obowiązującą ustawą o zagospodarowaniu lasów nie stanowiących własności Państwa.

Te same sfery utrzymują, że kapitał bynajmniej nie unika stosunkowo nisko-procentowej lokaty w lesie, wymaga on jedynie pewności posiadania, które przy niesprawiedliwem opodatkowaniu jest problematyczne.

Z ruchu budowlanego.

Roboty zamierzone i zozpoczęte względnie prowadzone w dalszym ciągu.

Roboty publiczne w całym kraju:

Budowa gmachów sądów grodzkich w Drohiczynie i w Prużanie (7/XI. 1928) oraz w Stolinie (23/XI. 1928) buduje Dyr. Robót Publ. Brześć n/B.; — budowa gmachu Sądu Okręgowego w Białymstoku (25/X. 1928), urządzenie instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i centralnego ogrzewania w pawilonie warsztatowym Państw. Szkoły Przemysłowo - Leśnej w Łomży (26/X. 1928 buduje Dyr. Robót Publ. Białystok; — budowa domów Policji Państw. według jednego typu 1. w Brzeźnie i 2. w Sypniewie (22/XI. 1928) buduje Państw. Urząd Budownictwa Nadziemn. Chojnice; — budowa domu dla radjostacji w Gdyni-Oksywie i drogi do niej prowadzącej (26/X. 1928) buduje Kierown. Rejonu Inżynierji Wybrzeża Morskiego w Gdyni; — roboty drenarskie na gruntach Zakładu Wychowawczego w Cieszynie (29/X. 1928) buduje Śląski Urząd Wojewódzki Katowice; — wykonanie instalacji elektrycznego oświetlenia na dworcu Herby - Nowe i Śl. oraz urządzenie mech. stacji wodnej na stacji tamże (10/XI. 1928) buduje Dyr. Kolei Państw. Katowice; — wykonanie instalacji elektrycznej pod tynki w gmachu Seminarjum nauczycielskiego w Ostrowcu (22/X. 1928) buduje Dyr. Robót Publ. Kielce; — w Krakowie: wykonanie 1. robót terazzowych, 2. malarskich i pokostniczych oraz 3. kessonu żelazno - betonowego kotłowni w Gmachu Akademji Górniczej (8/XI. 1928), urządzenie instalacji światła elektr., dzwonków, telefonów i sygnalizacji w gmachu Kliniki Ginekologiczno - Położniczej U. J. (12/XI. 1928) buduje Dyr. Robót Publ. Kraków; rozszerzenie sieci centralnego ogrzewania i wodociągu w bud. Państw. Szkoły Przemysłowej (30/X. 1928) buduje Państw. Zarząd Archit. - Budowl. Kraków; — roboty plantowania lotniska 2 p. lotn. w Rakowicach na obszarze około 30 ha (29/X. 1928) buduje 5 Okr. Szefostwo Budownictwa Kraków; — wykonanie gmachu pocztowego w Będzinie (28/XI. 1928) buduje Dyrekcja Poczt i Telegrafów, Kraków; — we Lwowie: instalacja centr. ogrzew., w laboratorjum fizyki Lwowskiej Politechniki, oraz w baraku fizyki (25/X. 1928), instalacja centr. ogrzew. korytarzy gmachu Politechniki (3/XI. 1928), buduje Państw. Zarząd Archit. Budowl. Lwów; roboty malarskie i lakiernicze w budynku b. zakładu karnego im. M. Magdaleny (31/X.) buduje Komitet; w Poznaniu: wykonanie oświetlenia przy pawilonach wystawowych (11 sztuk) dla P. W. K. (27/X. 1928), wykonanie prac kanalizacji przy trybunie na terenach zachodnich P. W. K. (25/X. 1928), prace ziemne, murarskie, ciesielskie, stolarskie, dekarskie i malarskie dla budowy taniej kuchni (13/XI. 1928) buduje Dyrekcja Powsz. Wystawy Kraj.; wykonanie konstrukcji żelaznej dachu w domu mieszkalnym P. K. O. przy zbiegu ul. Głogowskiej i Bukowskiej (8/XI. 1928) buduje Dyrekcja P. K. O.; — w Warszawie: budowa wielkiego kąpieliska przy ul. Leszczyńskiej, budowa proj. gmachu dla Miejskiej Szkoły powszechnej przy ul. Elbląskiej na Powązkach, oraz dwóch szkół powszechnych przy zbiegu ul. Żelaznej i Leszno oraz przy ul. Strzeleckiej na Pradze ponadto w budowie są już 3 gmachy, dla miejskich szkół powszechnych mianowicie pojedynczy przy ul. Leszno 109, podwójny z przedszkolem przy ul. Okopowej 57 i narazie pojedyńczy przy ul. Gostyńskiej, buduje Magistrat; roboty ziemne, murarskie i żelazo - betonowe przy budowie domu Ludowego przy ul. Ogrodowej (15/XI. 1928) buduje Komitet; I-sza serja robót ziemnych przy budowie gmachu Drukarni Państwowej przy ul. Dzikiej róg Błońskiej (12/XI. 1928) buduje Urząd Budowy Gmachów Państwowych; w Wilnie: roboty kanalizacyjne i budowa śmietnika na posesji U. S. B. przy ul. Skopówka (29/X. 1928), roboty remontowe i kanalizacyjne w gmachu przy ul. Dominikańskiej 3—5 (10/XI. 1928), urządzenie komina żelaznego do kotłów ogrzewalnych w gmachu Bibljotek Publicznych przy ul. Zygmuntowskiej 2 (15/XI. 1928) budowa gmachu Starostwa w Postawach (20/XI. buduje Dyr. Robót Publ. Wilno.

Roboty prywatne: Lwów-miasto.

Budowa domu parterowego: Jałowiec, L. Borkowska; Droga Wulecka, J. Ziembicki; Na Krasuczynie, J. Hamulec; lk. 676 13, M. Kłośniak i Szurlej; 22 Stycznia, Lizon; 22 Stycznia, K. i M. Majewscy; 22 Stycznia, A. Koterba; Bogdanówka, K. Polański; Bogdanówka, E. Epler; Gródecka, F. Nowak; Sygniówka J. Chmiel; Goldmana, K. Klimak. — Budowa domu I piętrowego: Błonna boczna, Kubów; Pasieczna, M. Budziszewski; Kłuszyńska, R. Schmierer; Dekerta boczna, J. Głowacki. — Budowa domu II - piętrowego: Lwowskich Dzieci, E. Pürckhard. — Budowa domu III-piętrowego: Głowińskiego, Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych. — Budowa oficyny: Św. Marcina, T. Skarbek. — Nadbudowa: I - piętra; Chorążczyzny 12, Związek niem. spółdz. roln.; Białohorska 100, S. Pichler; II-piętra: Bema 9, Dr. Selzer; Kurkowa 45, Zgrom. SS. Rodziny Marji; III-piętra; Mikołaja 11, S. Stauber; Listopada 22, Dr. Schwarz; Szopena 8, N. i H. Blumengarten. — Inne: budowa domu: Nabielaka, Spółdz. Stow. Prof. Politechniki; Grochowska, A. Haberling; 22 Stycznia, Bańkowski; Pl. Gosiewskiego, Inż. B. Grek; Listopada, W. Dromirecki i J. Szymański; Droga Wulecka J. Kret; rozbudowa fabr. kwasu węglowego, Nowej Rzeźni 21, K Franzel i Ska; budowa fabryki puszek, Janowska, W. Weinreb; budowa baraku drewnianego, 22 Stycznia, Szott i Demiłów.

Problemat cen na towary przemysłu drzewnego.

(Dokończenie).

Koszta fabrycznej obróbki w ogólnej kalkulacji wynoszą przeciętnie niewięcej jak 13—15% wartości materj. tartych fob. Każdemu praktykowi znane są trudności, jakie są związane z dążeniem obniżenia kosztów właśnie w tym dziale. To obniżenie jest możliwem tylko przy kapitalnej przebudowie zakładów i ulepszeniu metod przepiłowywania, wewnętrzno-fabrycznego transportu oraz mechanizacji składowego transportu, układania desek i t. d. Lecz na wszystko to potrzebne są wielkie wkłady pieniężne, które chociaż zmniejszają do pewnego stopnia rozchody na siłę robotniczą, lecz silnie za to zwiększają pozycje amortyzacyjne i nie branych przeważnie pod uwagę — procentów za kapitał, co z kolei w większym lub mniejszym stopniu równoważy osiąganą oszczędność na pracy rąk ludzkich.

Nie rzadkie są u nas wypadki, gdy przecieranie na starych, prymitywnych tartakach jest tańsze niż fabryczne przecieranie drewna, w udoskonalonych, nowo wybudowanych zakładach. Jest to tylko dowodem, że sprawa potanienia fabrycznej obróbki drewna, jest bardzo trudna i nie może dać szybkich, pozytywnych rezultatów, a jeżeli uda się nawet je osięgnąć, to wyniki ich w bardzo małym stopniu mogą zaważyć na ogólnych kosztach towaru. Zmniejszenie wszystkich kosztów procesu fabrycznej przeróbki drewna w przyszłości o 15—20% może spowodować obniżenie ogólnych kosztów towarów o 1½ do 2%, przyczem w tym wypadku odgrywają dużą rolę metody obliczenia kosztów produkcji i zużycie surowca.

To samo można powiedzieć w ogólnych zarysach i o wszystkich innych wydatkach tak handlowych, jak i ogólno-administracyjnych oraz transportowych. Sprawę jednak tych ostatnich, należy traktować osobno. O ile stosunkowo waga właściwa każdego z tych działów jest względnie nie duża — przy całym znaczeniu procesu ogólnych tych czynników z osobna, nagłe zmniejszenie ich, o ile to byłoby możliwe, mogłoby w poszczególnych działach znów w nieznacznym tylko stopniu zmniejszyć ogólne koszta materjałów tartych. Przecież indeks materjałów tartych jest wyższy o 33% od ogólno-przemysłowego indeksu, czyli, że gdy jest mowa o zniżeniu cen na mater. tarte, to ma się na widoku znaczne ich obniżenie — na dziesiątki procentów, w stosunku do dziś istniejących, a nie na kilka lub do dziesięciu.

Z tego więc względu, mimowoli zmuszeni jesteśmy powracać do sprawy kosztów surowca, który zajmuje główne miejsce w kalkulacji kosztów materj. tartych.

Wartość surowca, zużytego na jednostkę produkcji, zależną jest od dwuch zasadniczych warunków: po pierwsze, od absolutnych kosztów każdej jednostki tego surowca w fabryce, a po drugie — od ilości zużytkowanego surowca na jedną jednostkę produkcji.

Koszta jednostki surowca w fabryce, zależne są od jego wartości na pniu, kosztów wyróbki oraz transportu.

Obniżenie kosztów surowca, drogą obniżenia jego taksy na pniu lub taryf przewozowych może być urzeczywistnione tylko drogą administracyjnych zarządzeń o obniżeniu cen drewna na pniu oraz taryf przewozowych; jednakże załatwienie tej sprawy w ten sposób, nie może być oparte na prawie ogólno ekonomicznem o jednakowem znaczeniu tak dla gospodarki leśnej jak i — transportu i dlatego napotyka on na zrozumiałe przeciwdziałanie tych czynników, których interesów dotyka w ten sposób ujęta ta sprawa. Przechodząc więc do porządku nad sprawą kosztów surowca na pniu i obniżeniem kolejowych i wodnych taryf, musimy jednakże zaznaczyć, że koszty wyróbki drewna mają tendencję dalszego wzrostu z wyżej podanych przyczyn.

Jeżeli wziąść np. zasadnicze taryfy na wyróbkę drewna w leningradzkim okręgu w 1927/8 roku, to koszty wcięcia, wyróbki i okorowania 6 22 m³ okrąglaków, zależnie od ich grubości wahały się w następujących granicach, przy długości kloców od 4,5 do 10,5 m.

Przy grubości od 15 — 22 centm. 345 kop.
„ „ „ 23 — 31 „ 320 „
„ „ ponad 31 „ 290 „

Jak z powyższego wynika, zcięcie, wyróbka i okorowanie m³ drobnych kloców do 22 cm grubości kosztuje o 19% drożej od takiej że wyróbki kloców 31 cm grub. i wyż., a o 8% drożej niż ta sama praca przy klocach o grubości 23—31 cm. O ile przeciętna grubość wyrobionego drewna zmniejsza się z roku na rok, przeciętne koszta wyróbki tego ostatniego znacznie wzrastają.

Te same zjawisko występuje i przy wywozie drewna wyrobionego z lasu do stacji kolei żelaznych, lub spławnych rzek, co ilustruje tablica 4.

TABL. IV.

Koszta wywózki 6,22 m3 kloców w kopiejkach na przestrzeni od 1—15 klm. przy długości kloców do 10,5 m.

Przestrzeń wywózki w klm.							
1	2	3	4	5	6	7	8
Koszty w kopiejkach							
250	340	425	510	585	660	735	655

Przestrzeń wywózki w kim.						
9	10	11	12	13	14	15
Koszty w kopiejkach						
1,000	1,145	1,245	1,345	1,445	1,545	1,645

Z danych tych widać jak szybko, wzrastają koszta wywózki drewna z lasu w miarę wzrastającej przestrzeni. To same zjawisko ma miejsce i przy spławie drewna.

Mechanizacja wyróbki wogóle — może prowadzić do pewnego potanienia kosztów wywózki w zależności od przestrzeni, lecz to nie zmienia narazie całokształtu sprawy; absolutne koszta wywózki będą wzrastały w miarę oddalenia się środowisk surowcowych od linji żelaznych dróg i brzegów spławnych rzek, a to jest zupełnie nieuniknione.

Przemysł tartaczny powinien liczyć się z wzrastającą ceną surowca, wynikającą z wciąż wzrastającej odległości swych zakładów od ośrodków surowcowych, oraz ze zmniejszeniem średnicy wyrabianego w lesie drewna. Ponieważ waga właściwa kosztów wyróbki i transprtu surowca w ogólnych kosztach materjałów tartych jest znacznie większa od wydatków, wypływających z dalszego procesu obróbki i ze względu na to, że są uzasadnione powody do oczekiwania szybkiego wzrostu tego działu kalkulacji, to niema dostatecznych podstaw do żywienia jakichkolwiek nadziei, że nastąpi obniżenie kosztów wyróbki surowca, rozumiejąc pod tem, cały proces wyróbki surowca z dostawą go do tartaku, gdyż jednocześnie z wgłębianiem się do lasu, wzrastają administracyjne i inwestycyjne wydatki.

Sądząc z doświadczeń, przeprowadzanych przez kraje Północnej Europy oraz St. Zj. A. P. powinniśmy się liczyć ze stałym postępem wzrostu absolutnych kosztów surowca i ze zmniejszeniem się przeciętnej średnicy wyrabianego drewna. Z tego więc względu, specjalnej wagi nabiera druga część zagadnienia o kosztach surowca, w zależności od ilości zużytkowania go na jednostkę produkcji.

Temu ostatniemu zagadnieniu w obecnych czasach poświęcają najwięcej uwagi koła producentów i ekonomistów wszystkich zainteresowanych krajów i my również je omówimy w specjalnym zarysie.

Zagraniczny handel drzewny Polski w październiku r. b.

II.

Eksport rozmaitych sortymentów surowcowych, użytkowych (kłody, kloce i dłużyce) w miesiącu sprawozdawczym kształtował się jak wykazują niżej umieszczone tablice:

Kraje pochodzenia wzgl. przeznaczenia	Przywóz		Wywóz	
	Drewno surowe, użytkowe			
	Kłody, kloce i dłużyce			
	q	1000 zł	q	1000 zł
1. Dębowe. 58/1c.				
Ogółem:	16	0,2	26.169	575
Anglja	—	—	1.956	50
Belgja	—	—	3.879	89
Holandja	—	—	12.954	322
Niemcy	16	0,2	6 294	91
I-X 1928 r.	551	7	549.769	9.615
I—X 1927 r.	34	0,3	748.650	13.120
2. Bukowe. 58/1c.				
Ogółem:	—	—	2.423	25
Niemcy	—	—	2.423	25
I—X 1928 r.	5.376	30	51.414	440
I—X 1927 r.	7.719	52	50.872	512
3. Jesionowe 58/1c.				
Ogółem:	—	—	515	7
Niemcy	—	—	193	2
I—X 1928 r.	—	—	58.892	982
I—X 1927 r.	—	—	97.764	1.339
4. Olchowe. 58/1c.				
Ogółem:	—	—	60.460	606
Austrja	—	—	19.955	185
Czechosłowacja	—	—	16 835	180
Niemcy	—	—	22.755	230
I—X 1928 r.	—	—	1.007 904	9.436
I—X 1927 r.	—	—	1.420.807	12 159
5. Osikowe. 58/1c.				
Ogółem:	—		18.599	263
Austrja	—	—	590	7
Czechosłowacja	—	—	644	7
Niemcy	—	—	10.900	95
I—X 1928 r.	—		428.634	4.405
I—X 1927 r.	—	—	514.714	4.151
6. Inne liściaste. 58/1c.				
Ogółem:	6	0,1	3.940	33
Czechosłowacja	—	—	561	4
Niemcy	6	0,1	3.127	26
I—X 1928 r.	413	3	451.339	4.119
I—X 1927 r.	926	3	384.422	3.384
7. Sosnowe. 58/1c.				
Ogółem:	161	2	394.352	4.424
Czechosłowacja	—	—	11.149	96
Niemcy	161	2	381.917	4.316
I—X 1928 r	47 430	474	5.303 046	52.207
I—X 1927 r.	4.001	23	8.619.420	69.665
8. Jodłowe i świerkowe. 58/1c.				
Ogółem:	41	0,4	159.986	1.601
Czechosłowacja	41	0,4	14.043	126
Holandja	—	—	54.959	570
Niemcy	—	—	77.323	707
Rumunja	—	—	11.998	185
I—X 1928 r.	56.857	441	1.182.393	11.193
I—X 1927 r	21.868	108	1.237 711	10 025

Kraje pochodzenia wzgl. przeznaczenia	Przywóz		Wywóz	
	Drewno surowe, użytkowe			
	Kłody, kloce i dłużyce			
	q	1000 zł	q	1000 zł
9. Inne iglaste. 58/1c.				
Ogółem:	—	—	2.850	23
Czechosłowacja	—	—	1.320	8
Niemcy	—	—	1.530	15
I—X 1928 r.	247	2	9.183	83
I—X 1927 r	—	—	6.183	42

Porównując pozycje wywozowe w dziale papierówki miesiąca sprawozdawczego z miesiącem poprzednim uwidocznia się w październiku spadek eksportu o 12.082 ton, głównie wskutek mniejszego odbioru przez Niemcy i Czechosłowację.

Jest to objaw typowo sezonowy.

Za 10 miesięcy r. b. wywieziono papierówki około 1.020.159 t. (w. pien. 65.676 tys. zł), w tym samym czasie 1927 r. wywóz wynosił 1.042.142 t. (w. pien. 55.215 tys. zł); a więc różnica występuje nieznaczna, którą prawdopodobnie wyrównają następ. miesiące. Ceny na ten sortym. w okresie sprawozdawczem nie uległy zmianie w porównaniu z wrześniem (za wyjątkiem chyba D. L. P. Białowieskiej, gdzie ceny wzrosły z 28 zł do 30 zł za mp.).

Również obniżył się wywóz kopalniaków o 7.121 t. i to przeważnie wskutek spadku eksportu do Niemiec. Z zestawienia widać, że gdy we wrześniu Niemcy sprowadziły 30.910 ton, to w październiku — 26.109 t. Większe zapotrzenowanie przez krajowe kopalnie, może tłumaczyć redukcję wywozu. Ceny w październiku kształtawały się niejednolicie w granicach (kopaln. sosn.) 27—37 zł za m sześc., przyczem najwyższe ceny utrzymały się w rejonie D. L. P. Warszawa i Radom, najniższe zaś: Poznań i Toruń. Na tym mniej więcej poziomie kształtowały się ceny w wschodnich prowincjach Rzeszy.

W dziale dębiny (kłody, kloce i dłużyce) zmniejszenie eksportu jest dosyć poważne, bo około 50 proc. Przyczyną tu — rynek angielski. We wrześniu Anglja sprowadziła 2.466 ton, w październiku zaś zaledwie — 200 ton. Do Belgji wywieźliśmy więcej o 21 ton, co zresztą nie zasługuje na uwagę. Rynek niemiecki odebrał o 350 t. mniej niż we wrześniu.

Wskutek ogólnego spadku eksportu w tym dziale różnica za czas styczeń — październik 1928 roku i 1927 r. występuje silniej na korzyść r. ub.

W dziale buczyny eksport zwiększył się o 65 ton. Głównym odbiorcą — Niemcy. Poważne cofnięcie się wywozu zauważa się w surowcu jesionowym, bowiem we wrześniu wynosił on 733 ton w październiku — około 52 t. Jak widać ze statystyki, ryneg ang. w okr. sprawozd. tego sortymentu z Polski zupełnie nie sprowadzał, co zasadniczo wpłynęło na tak znaczną redukcję. W dziale olszyny — zmiany nader niewielkie, przejawiające się w większym odbiorze ze strony Austrji i Czechosłowacji i obniżeniem wywozu do Niemiec (o ca 580 t).

Zwiększył się wywóz osiki o ca 425 t. Eksport kłód, kloców i dłużyc sosnowych wzrósł o 11.644 t., i to wyłącznie wskutek spotęgowania się popytu ze strony rynku niemieckiego, który we wrześniu przekroczył 24 tys. ton, w miesiącu sprawozd. — 38.192 t. Na to zjawisko oddziaływują już momenty, krzyżujące się dookoła kwestji prowizorjum. Jak już pokrótce na innem miejscu donosiliśmy, tartaki niemieckie w omaw. czasie rozpoczęły gromadzić większe zapasy polskiej sosny w związku z niepewnością

co do losów przyszłej umowy drzewnej. Temu posunięciu przez kupców niemieckich nie stał na przeszkodzie poziom cen na sosnowy surowiec tartaczny, który w poszczególnych okręgach Polski pozostał bez zmiany w por. z wrześniem. Ceny wahały się w granicach 46 zł (Białowieża) do 70 zł Warszawa. Różnica występuje tylko w okręgu D. L. P. Wilno (wrzesień 45 zł, paźdz. 50 zł) i D. L. P. Bydgoszcz (48—52 zł. W dziale jodły i świerku eksport wzmógł się o ca 4 210 t. I tu tak samo zwiększył się wywóz niemiecki o 855 ton. Ceny na ten sortyment naogół pozostały bez zmiany.

Regulamin pracy.

Zarząd Związku Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu opracował regulamin pracy, uzgodniony z przepisami Rozporządzenia Prezydenta Rzeczp. z dnia 16. marca r. bież. Okólnikiem (Nr. 16. z dn. 22. ub. mies.) wysłał Zarząd Związku swym członkom regulamin, polecając w oznaczonym terminie odesłać go do Obwodowego Inspektoratu Pracy w Poznaniu

W tym że okólniku Zarząd uprasza swych członków o doniesienie mu, czy odnośny Inspektor Pracy uskutecznił w regulaminie jakiekolwiek zmiany, chodzi bowiem o to, że Zarząd ma zamiar wydać w własnym nakładzie regulaminy dla użytku członków Związku.

Omawiany regulamin obejmuje dwadzieścia paragrafów, wyczerpująco traktujących o wzajemnym stosunku prawnym pracobiorców i pracodawców.

Całość zawiera: przepisy ogólne; warunki przyjęcia robotnika do pracy (każdy nowoprzyjęty robotnik jest obowiązany zapoznać się z treścią regulaminu pracy i potwierdzić swym podpisem, że zgadza się na ścisłe przestrzeganie wszystkich przepisów, obowiązujących w przedsiębiorstwie).

Dalsze przepisy regulaminu traktują o okresie wypowiedzenia pracy, o zwolnieniu robotnika bez wypowiedzenia (z powodu:) siły wyższej, 2) z ważnych powodów uznanych jako takie przez prawo, dobre obyczaje względnie na zasadzie dobrej wiary i 3) z winy robotnika oraz podaje wypadki, w których robotnik może żądać natychmiastowego zwolnienia z pracy.

Regulamin również normuje odpowiedzialność robotnika za narzędzia firmy tudzież przewiduje zwrot przez tegoż kart kwitowych Ubezp. Krajowej, jak też nakłada na robotnika obowiązek natychmiastowego sprawdzenia, czy znaczki inwalidowe zostały prawidłowo wklejone. Odnośnie świadectwa i pretensji robotnika do firmy, z którą stosunek służbowy zostaje rozwiązany, każdy zwolniony robotnik ma prawo żądać wydania świadectwa, które powinno zawierać dane, dotyczące rodzaju i czasu zatrudnienia. Robotnik również ma prawo żądać wydanie zaświadczenie przewidzianego ustawą o Funduszu Bezrobocia.

Określenie czasu pracy pozostawia się każdemu przedsiębiorstwu. Wymienione są dni świąteczne wolne od pracy, pozatem omawiany regulamin normuje warunki wypłaty robocizny oraz potrącenia z wynagrodzenia.

Ostatnie ustępy traktują o prawnej odpowiedzialności robotnika oraz zawierają przepisy ostrożności i bezpieczeństwa tudzież ogólne przepisy ruchu.

Członkom Związku, należy uzupełnić indywidualnie odnośne paragrafy (§§ 11, 14 i 20) regulaminu pracy i dopiero potem przedłożyć go w celu zatwierdzenia Inspektorowi Pracy.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

Komunikat Ministerstwa Rolnictwa.

Ceny w okręgach: wileńskim, białowieskim i łuckim w okresie od 1. XI. do 1. XII. 1928 r.

f-co wagon stacja załadowcza.

Dłużyce sosnowe	za m3	23—28 szyl.
„ świerkowe	„	18—20 „
Sosnowe słupy telegraficzne 8—11 m dł.	„	16—18 „
„ „ „ 10—12 „	„	21—24 „
„ drewno kopalniane	„	2,90—3,20 dcl.
Świerkowe drewno papiernicze	za mp.	2,90—3,20 „
Kloce dębowe 35—40 cm.	za m3	55—60 szyl.
„ „ 40—50 „	„	70—75 „
„ „ ponad 50 „	„	110—120 „
„ olchowe do wyrobu dykt	„	34—38 „
„ brzozowe „ „	„	24-26 „
„ grabowe „ „	„	25 „
„ osikowe zapałczane	„	30—34 „
Sosnowe podkłady kolejowe	za 1 sztukę	8,10-8,30 zł
Sosnowe slipry	„	8-8,5 szyl.
„ materjały stolarskie	„	165—180 zł
„ bale	za standart	9—9,30 £
Świerkowe bale	„	8 10—9 00 „

W A R S Z A W A:

Ceny w okresie od 1. XI. do 1. XII. 1928 r.

na budowie w śródmieściu

Ciesielskie materjały kantowe	za m3	110 zł
„ „ tarte	„	145 „
Deski i bale	„	140 „
Łaty	„	160 „
Sosnowe materjały stolarskie	„	210 „
Dębowe „ „	„	275 „
Dębowa klepka posadzkowa	za m2	12.50—14.50 „
Kostki brukowe	10 cm	20 „
Smoła drzewna	za 1 kg	0,40 „
Karbolineum	„	0,60 „

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.

dnia 19. 12. 1928 r., na żyto: 32.75—33 25 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Rumunja. Nie tak dawno ministerstwo przemysłu i handlu opracowało statystykę handlu zagranicznego za ub. rok w dziale drewna. Dane te wykazują, że eksport rozmaitych sortymentów drzewnych wynosił 1,800. tys. ton wartości 4,5 milj. lei. Tak pod względem wartościowym jak i ilościowym, na pierwsze miejsce odnoszą się materjały tarte, na drugiem zaś, — drewno opałowe. Ponad 50 proc. łącznej ilości wywiezionego drewna sprowadziły Węgry. (ok. 950 tys. ton). Również stosunkowo znaczny tonaż drewna odebrała Grecja Austrja importowała w 1927 r. zaledwie 4 tys. ton

Tegoroczna ilość eksportowanego drewna przewyższa rok ub. Zwłaszcza z Bukowiny odeszły większe partje do Niemiec i Holandji, — nieco mniej — do Szwajcarji. Wywóz na Węgry spowodował pewną zwyżkę cen, wynoszącą w niektórych wypadkach do 5 pengö.

Na rynku węierskim notowano za siedmiogrodzki towar nast. ceny: świerkowy materjał budowlany 24 mm szer. — 93 p., 18 mm — o 10 p. taniej. Łaty — nieco ponad 70 p. Ceny te rozumieją się loco granica węgierska, za towar oclony po stronie węgierskiej.

Prasa rumuńska w dalszym ciągu poświęca wiele uwagi, toczącym się układom w sprawie rumuńsko-jugosłowiańskiego eksportu drewna miękkiego.

Układy te toczą się już od wielu miesięcy i koniec ich przewiduje sie w niedługim czasie. Umowa ma prze-

dewszystkiem na celu uregulować ceny. W późniejszym czasie mają być podzielone na jej podstawie rynki zbytu między temi dwoma państwami.

PROTOKÓŁ

Ze zebrania koła Leszno Zw. Zaw. L. R. P. w dniu 7 listopada 1928 r.

Zebranie zagaił kol. przewodniczący pozdrowieniem „Darz bór" przy udziale 15 członków. Po przeczytaniu protokółu z ostatniego zebrania, zawiązała się dyskusja w sprawie konkursowego strzelania do tarczy, które w roku bieżącym się nie odbyło. Zabierali głos pp. kol. kol. Rożyński, Stryczyński i Pade; biorąc pod uwagę spóźnioną porę, jak również brak odpowiednich sztucerów, po tanowiono strzelanie odłożyć do następnej wiosny.

Następnie kol. przewodniczący odczytał komunikat Głównego Zarządu, o zapoczątkowaniu akcji przez Zarząd pośrednictwa pracy, rozdano broszurki „Echa Leśnego", broszurki z Życia zawodowego i ściągnięto składki członkowskie, na Fundusz zapomogowy i na budowę sanatorjum we Worochcie.

Przy punkcie czwartym porządku dziennego kol. przewodniczący wygłosił referat o wychowaniu młodzieży leśnej. Na temat powyższy zabrał również głos kol. Rożyński.

W wolnych wnioskach kol. przewodniczący wyznaczył następne zebranie sprawozdawczo wyborcze 5 grudnia o godz. 10 z ważnością bezwzględu na ilość członków.

Również zaprojektował on by na następnem zebraniu zgłosili koledzy swe referaty, które wygłoszone zostaną w następnym roku i proponował by każdy prelegent otrzymał na pamiątkę książkę, zakupioną przez koło i wybraną przez specjalną komisję.

Po wyczerpaniu dyskusji kol. przewodniczący zakończył zebranie.

(—) Kaźmierczak
sekretarz

(—) Stryczyński
przewodniczący.

Sprawozdanie

z wycieczki Koła Wrzesińskiego do lasów Iwieńskich w dniu 8 lipca 1928.

Na punkcie zbornym, na dworcu w Gultowach, przybyłych 32 członków powitali koledzy z lasów Iwieńskich z kol. Piszczygłową jako gospodarzem na czele. Czekającemi czwórkami udano się do lasu, gdzie kolejno oglądano zagajenia sosnowe w różnym wieku, tegoroczne dobre kultury sosnowe i mieszane oraz szkółki, następnie pod folw. Siedlec doskonale urządzone gospodarstwo rybne i wzorowo zaprowadzoną bażantarnię z pokazem karmienia wielkiej ilości młodych bażantów. Po drodze do innej części lasu, w Iwnie, mieli zebrani sposobność być na mszy św, w kościele parafjalnem zkąd przez rozległe pola i folwarki dojechano do rewiru, w którym podziwiać można było kapitalne daniele i jelenie oraz urządzenie torfiarni na wielką skalę. Kol. Piszczygłowa chętnie i dokładnie objaśniał zebranych przy każdej sposobności, to też uznać trzeba, że wycieczka była interesująca i zajmująca i że sprawnie połączono miłe z pożytecznem. Po spożyciu objadu w Libartowie, udano się powózkami do cegielni pod Iwnem, gdzie odbyło się strzelanie, przyczem zdobyli premje:

za strzały kulowe do tarczy na 150 mtr.
I. Burzyński — zastawę do owoców
II. Bubach — zegar na biurko
III. Vogt — Thermes — butelkę

za strzały do rzutków:
I Piszczygłowa — zastawa do kawy
II. Budniak — pudełko met. do papierosów
III. Burzyński — przybory do palenia.

Dodatkową premję, mały browning, ofiarowany przez firmę Specht, zdobył kol. Budniak za strzały do rzutków.

Po rozdaniu nagród przez kol. Piszczygłowę i podziękowaniu za mile spędzony czas i gościnność, zebrani rozjechali się do domów i na dworzec w Kostrzynie.

Darz Bór!

sekretarz,
(—) Czerwinski

za przewodniczącego
(—) M. Paprzycki

RÓŻNE.

O DEKORACJĘ STOISK, WAŻNE DLA PP. WYSTAWCÓW.

W porozumieniu z Zarządami wszystkich Grup, wystawiających na PWK, Dyrekcja PWK komunikuje: W celu ujęcia wystawy w odpowiednią szatę estetyczną, zapobieżenia rażącym przeciwieństwom w dekoracjach stoisk w jednym pawilonie oraz zharmonizowania wyglądu całości poszczególnych grup, zostanie wyznaczony przez Zarząd każdej Grupy — rzeczoznawca artystyczny, któremu każdy wystawca obowiązany jest przedłożyć swój projekt stoiska. Uzgodniony przez Zarząd Grupy charakter dekoracyjny całości wystawy danej grupy, przedłożony zostanie do aprobaty Komisji Artystycznej PWK.

O dokonanym wyborze rzeczoznawcy wszyscy P.T. Wystawcy — zostaną uwiadomieni przez Zarząd Grupy. Tymczasowo wszelkie projekty stoisk można nadsyłać pod adresem: PWK, Wydział Przemysłowy, Poznań, Grunwaldzka 2. — W wyborze projektodawców stoisk P. T. Wystawcy mają zupełną swobodę, przy okazji jednak podajemy adresy firm które mogą się po jąć ich projektowania i wykonania: p. Prof. Wilhelm Rudy — Poznań, Fr. Ratajczaka 38, tel. 27-96, p. W. Sobocki Poznań, Wielkie Garbary 23, p. Michał Dubrowicki, art. malarz, Poznań, Mickiewicza 3, III, p. inż. Jerzy Sosnkowski, Warszawa, Wierzbowa 8, tel. 314-44, Firma „Model" Warszawa, Marszałkowska 71, tel. 405-73, Firma „Ara" Warszawa, Boduena I, tel. 223-04, p. Jakób Klimontowicz, Warszawa, Obożna 11.

Równocześnie z góry należy podnieść, by P. T. Wystawcy przy urządzaniu stoisk unikali przeładowania ich nadmierną ilością tych samych przedmiotów, oraz odgradzania ścianami od innych stoisk, a to dla uzyskania ogólnego poglądu na wystawę całej Grupy.

Pożądanem jest również uwzględnianie przedewszystkiem tych produktów, które mogą zastąpić importowane dotąd towary zagraniczne.

Notowania dewiz z dnia 20. grudnia 1928 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	57.84	47.20	43.29	11.25	—	378.41	58.20	79.72
Poznań	8	—	100 zł	—	—		—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	173,52	100 Gd. gld.	—	—	81.32	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	212,34	100 R. M.	—	123.054	—	20.36	23.84	609.25	—	123.66	168.05
Belgja	4	123,94	100 belg.	—	—	58.315	34.875	13 92	355.75	—	72.19	98.61
Bukareszt	6	172,—	100 l.	—	—	2.521	800	0.60	15.25	—	3.12	4.25
Budapeszt	7	155,40	100 pengo	—	—	73.03	27.855	17.45	—	—	90.42	123.57
Holandja	$4^1/_2$	358,31	100 gld. hol.	353.51	—	168.37	12.08.—	40.19	1026.50	—	208.47	284.85
Kopenhaga	5	238,88	100 k. d.	—	—	111.90	18.177	26.71	—	—	138.55	189.40
Londyn	$4^1/_2$	43,38	1 funt szterl.	43.40	25 00	20.342	—	4.85,—	124.03	—	25.18	34.41
Nowy York	5	8.9141	1 dolar	8.90	—	—	4.85.50	—	25.54	—	5.18.55	708.55
Paryż	$3^1/_2$	172,—	100 fr. franc.	34.91	—	16.39	124.04	3.91	—	—	20.30	27.73
Praga	5	180,62	100 k. cz.	26.42	—	12.415	163.81	2.96	—	—	15.36	20.99
Rzym	$5^1/_2$	172,—	100 l.	—	—	21.945	92.66	5.24	133.95	—	27.17	—
Szwajcarja	$3^1/_2$	172,—	100 fr. szwajc.	171.97	—	80.755	25.177	19.28	492.50	—	—	136.635
Sztokholm	$4^1/_2$	238,88	100 k. szw.	—	—	112.24	18.121	26 79	684.75	—	138.92	189.90
Wiedeń	$6^1/_2$	125,43	100 szyling.	125.60	—	59.00	34.46	14.07	360	—	73 06	—

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczeg. w R.D.	Bliższe szczeg. ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
22. XII. 28.	12^{00}	P. N. Leśno (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	4828	2468,79							
				dąb	III-IV	256	97,29							
				świerk	II	4	4,41				139	1551	S	
28. XII. 28.	10^{30}	Ignacy Kalla Lutowo	w. - pom.	sosna	I-III		100,—				141	1581	L	
	11^{00}	P. N. Rychtal (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV		3789,50							w tem † sosn. 62,50 m³ dębu 4,27 m3, świer. 1,— m3
				dąb	I-V		518,57							
				świerk	I-IV		722,—		45,—		141	1584	S	
	12^{00}	P. N. Bartel Wielki (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	4392	4187,94	26,49						
				świerk	III-IV	29	7,67		85,—		139	1552	.	w tem † 208,73 m3
	12^{00}	P. N. Hajnowskie (kancelarja)	d. - białow.	sosna			293,03	353,—		485,70				
				dąb						43,80				
				lipa						3621,5			L	
				świerk			5,64			76,60	140	1576	iS	
29. XII. 28.	11^{00}	P. N. Leszno (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV		2087,21							
				dąb	IV-V		6,75				141	1585	S	w tem † sosn. 37,65 m³
31. XII. 28.	12^{00}	P. N. Szereszewskie (kancelarja)	d. - białow.	sosna			1699,67				140	1575	L iS	
	12^{00}	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - radom	sosna		1747	1446,05				139	1548	S	
2. I. 29	11^{15}	P. N. Międzychód (kancelarja)	d. - pozn.					466,69			141	1583	L	w tem 50% nadpsute
3. I. 29.	10^{00}	D. L. P. Białowieża (kancelarja)	d. - białow.	dąb inne gat.			7240,—			10835,-	142	1588	L iS	na pniu
	12^{00}	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - radom	dąb			728,77							
				inne gatun. liśc.			33,64				139	1549	S	
4. I. 29.	14^{00}	N. Baszków (lokal p. (Jasińskiego w Kobylinie)	w. - pozn.	sosna	I-IV	2944	1623,38				141	1535	L	

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Budowlanego inż. Marjan Andrzejewski, za dział Rynku Drzewnego, ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz.

STEFAN PEŁCZYŃSKI

Hurtownia Materjałów Budowlanych

Telefon 5605 **POZNAŃ** Dworzec towarowy

Hurtownie Detal cznie

poleca

Cement
Wapno
Gips 1225
Trzcinę sufitową
Cegłę wszelkich rodzaji
Materjały do krycia dachów
Szklane cegły, dachówki i płyty
Rury kamionkowe i koryta
Kafle do piecy
Płytki ścienne i posadzkowe
Marmur do teraco
Szamoty zagraniczne
Ceresit
Papa falcowa (Falzbrupappe)
Siatki rabicowe i cegłowe
Gwoździe budowlane
Tynk fasadowy „Terrabona“

PRZETARG.

Na sprzedaż 1222.42 m3 drewna użytkowego sosnowego, 2348.91 m3 drewna użytkowego jodłowego, 73.28 m3 drewna użytkowego bukowego i 78 m3 drewna użytkowego liściastego różnych gatunków z Nadleśnictwa Kielce odbędzie się dn. **10 stycznia 1929 r.** o godz. 12-tej w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu przy ul. Lubelskiej 53.

Drewno położone na zrębach odległych od st. kol. Kielce od 2 do 12 klm.

Informacji udziela Dyrekcja L. P. w Radomiu oraz Nadleśnictwo Kielce.

1592 **Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu.**

ŻEGLARZ POLSKI

TYGODNIK

poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb i zadań ŻEGLUGI POLSKIEJ.

Siódmy rok istnienia! Siódmy rok istnienia!

Podróże morskie i sport wodny. Kronika portowa.

Kronika światowa żeglugi i budowy okrętów.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego“ wynosi rocznie **12** zł.; półroczn. **6** zł.; kwartaln. **3** zł., łącznie z miesięcznikiem „Morze“, ilustrowanym organem Ligi Morskiej i Rzecznej, **20** zł. rocznie, **10** zł. półrocznie, **5** zł. kwartalnie.

Adr. Red. i Admin.: Tczew, ul. Strzelecka, 5. - Konto P. K. O. 170044.

Okazowe numery na żądanie. 7

Almanach Żeglarza Polskiego 1927-28.

bogato ilustrowana książka podręczna

Cena 4,- zł., dla prenum. rocznych **2,50 zł.**

Przetarcie na akord!

Możemy przetrzeć ca 15.000 m^3 okrąglaków

Bocznica kolejowa na miejscu 1242

J. Ziemski i H. Zühlke

Tartak Parowy Maksymiljanowo

Biuro: **BYDGOSZCZ - ulica Piotra Skargi nr. 10**

Submisja na drewno użytkowe.

Państw. Nadleśnictwo Zielonka

p. Głęboczek, stacja kol. Murowana Goślina, woj. poz.

sprzeda w dniu 28-go grudnia 1928 r.

na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu następ. drewno użytkowe dębowe z r. gosp. 1927/28

Los 1. Leśnictwo Głęboczek, oddział 115 — dąb IV i V klasy 74,26 m3.
Odległość od stacji kol. Murowana Goślina 8 klm.

Los 2. Leśnictwo Dąbrówka, oddział 97a — dąb IV i V kl 172,43 m3.
Odległość od st. kol. Mur. Goślina 9 klm. z r. gosp. 1928/29.

Los 3. Leśnictwo Głęboczek, oddział 115 — sztuk dłużyc dęb o masie 522,33 m3, w tem I kl. 78,44 m3, II kl. 198,72 m3, III kl. 245,17 m3.

Los 4. Leśnictwo Głęboczek, oddział 115 — sztuk dłużyc dęb. o masie 117,44 m3, w tem IV kl. 108,71, V kl. 8,73 m3.

Los 5. Leśnictwo Dąbrówka, oddział 111a — 114 sztuk dłużyc dęb. o masie 79,06 m3, w tem I kl. 2,52, II kl. 18,44 m3, III kl. 58,10 m3.

Los 6. Leśnictwo Dąbrówka, oddz. 111a, 134 sztuk dłużyc dęb. o masie 47,62 m3, w tem IV kl. 47,02 m3, V kl. 0.60 m3.

Los 7. Leśnictwo Dąbrówka, oddz. 111b, 177 sztuk dłużyc dęb. o masie 131.76 m3, w tem I kl. 7.24 m3, II kl. 32,88 m3, III kl. 91,64 m3.

Los 8. Leśnictwo Dąbrówka, oddz. 111b, 863 sztuk dłużyc dęb. o masie 96,58 m3, w tem IV kl. 92,42 m3 V kl 4,16 m3

Pisemne oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Submisja“ należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia **28. grudnia** godz. 10-ej poczem nastąpi otwarcie ofert.

Oferenci winni złożyć wadjum w wysokości 5% oflarowanej ceny kupna w gotówce w kasie Nadleśnictwa przed otwarciem ofert. Cenę należy podać za 1 m3 w cyfrach i słowach każdej poszczególnej klasy danego losu, wraz z oświadczeniem że oferentowi znane są warunki sprzedaży obowiązujące w lasach państw. którym podaje się bez zastrzeżeń.

Za jakość Nadleśnictwo nie odpowiada i zastrzega sobie drobne różnice w masie.

Bliższych wyjaśnień udziela kancelarja.

1593 **Nadleśniczy Państwowy.**

Dębiny, jesiony, buki, brzozy

również inne twarde drzewa tarte,

sosninę budulcową i stolarską

w suchym stanie i dobrej jakości

poleca i kupuje

K. Suligowski - Bydgoszcz

1322 Chodkiewicza 34 Telefon 1264

ST. KORALEWSKI, Hurtownia drzewa

POZNAŃ, Słowackiego 16 - tel. 38-60

Mam stale do oddania: podłogę na listę i placową
Surowy towar obrzynany
Stolarski materjał dla zakładów budowlanych 749
Stolarski materjał meblowy
Materjały tarte liściaste: dębinę, buczynę, brzozę, itd.
Kantówkę i bełkowinę placową i według listy
Daję dogodne warunki płatności. — Własna bocznica 85.